

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут економіки

Факультет менеджменту

Кафедра менеджменту

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеня магістр

студентки Нечеси Поліни Олегівни

академічної групи 073М-22з-1

спеціальності 073 Менеджмент

за освітньо-професійною програмою Управління конкурентоспроможністю підприємства (за матеріалами ПрАТ «МХП»)

(назва за наказом ректора)

Керівник кваліфікаційної роботи	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
	Іванова М.І.			
Рецензент				
Нормоконтролер	Іванова М.І.			

Дніпро
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри менеджменту

В.Я. Швець

(підпис)

«01» вересня 2023 р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеня магістр

студентці Нечесі П.О. **академічної групи 073М-22з-1**

(прізвище та ініціали)

(шифр)

спеціальності 073 Менеджмент

за освітньо-професійною програмою Менеджмент організацій і логістика

на тему Управління конкурентоспроможністю підприємства (за матеріалами

ПрАТ «МХП»)

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від ____ . ____ .2023

№ _____

Розділ	Зміст	Термін виконання
Теоретично-методологічний розділ	Теоретичні основи побудови системи управління конкурентоспроможністю підприємства та її забезпечення	01.09.2023 р. – 30.09.2023 р.
Дослідницько-аналітичний розділ	Аналіз діяльності ПрАТ «МХП» в конкурентних умовах функціонування	01.10.2023 р. – 31.10.2023 р.
Проектно-рекомендаційний розділ	Формування напрямів забезпечення конкурентоспроможності ПрАТ «МХП»	01.11.2023 р. – 10.12.2023 р.

Завдання видано

_____ (підпис керівника)

Іванова М.І.

(прізвище, ініціали)

Дата видачі 01 вересня 2023 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 11 грудня 2023 р.

Прийнято до виконання

_____ (підпис студента)

Нечеса П.О.

(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи магістра

студентки групи 073м-22з-1

НТУ «Дніпровська політехніка»

Нечеси Поліни Олегівни

на тему: Управління конкурентоспроможністю підприємства (за матеріалами ПрАТ «МХП»)

Ключові слова: КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ, КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ, КОНКУРЕНЦІЯ, МАРКЕТИНГОВІ ЗАХОДИ, БРЕНД-ПІДХІД.

Структура роботи: 97 сторінок комп'ютерного тексту; 24 рисунки; 20 таблиць; 66 джерел посилання.

Об'єкт розроблення – процес управління конкурентоспроможністю підприємства.

Мета роботи – теоретичні, методичні та практичні підходи до управління конкурентоспроможністю підприємства.

Основні результати кваліфікаційної роботи магістра полягають у такому: розглянуто сучасний підхід до управління конкурентоспроможністю; оцінено засади формування механізму управління конкурентоспроможністю харчового підприємства; розглянуто особливості формування конкурентних переваг шляхом інноваційного управління підприємством; досліджено фактори впливу на формування конкурентоспроможності птахівництва у регіонах; наведено загальну характеристику ПрАТ «МХП»; розглянуто організацію корпоративної соціальної відповідальності як основної складової конкурентоспроможності ПрАТ «МХП»; проаналізовано економічні та фінансові показники діяльності ПрАТ «МХП»; обґрунтовано основні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства; підвищено конкурентоспроможність ПрАТ «МХП» шляхом маркетингових заходів на основі бренд-підходу; оцінено ефективність запропонованих заходів щодо підвищення конкурентоспроможності ПрАТ «МХП».

Методи дослідження: загальнонаукові методи (аналізу, порівняння, систематизації, класифікації); теоретичного узагальнення, економіко-статистичного аналізу; графічний метод.

Результати кваліфікаційної роботи магістра рекомендовано для підприємств, які функціонують у сфері птахівництва.

Сфера застосування: формування напрямів забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

Економічна ефективність: впроваджені заходи потребують витрат 1813753 тис. грн., при цьому прогнозоване збільшення виручки від реалізації очікується за усіма напрямками на 14% в загальному розмірі 6541746 тис. грн. За всіма напрямками очікується отримання ефекту в сумі 4727993 тис. грн., а загальний розмір ефективності – 3,61 грн. / грн.

SUMMARY

Master's qualification thesis

Student group 073M-223-1

Dnipro University of Technology

Nechesa Polina Olehivna

Management of the competitiveness of an enterprise (based on the materials of Private JSC "MHP")

Key words: COMPETITIVENESS, COMPETITIVE ADVANTAGES, COMPETITION, MARKETING ACTIVITIES, BRAND APPROACH.

Structure of the work: 97 pages of computer text; 24 drawings; 20 tables; 66 sources of links.

Object of the research is the process of managing the competitiveness of the enterprise.

Purpose of qualification thesis is theoretical, methodical and practical approaches to managing the competitiveness of the enterprise.

Main results of qualification thesis degree are: a modern approach to competitiveness management is considered; the principles of forming a mechanism for managing the competitiveness of a food enterprise were evaluated; the peculiarities of the formation of competitive advantages through innovative management of the enterprise are considered; the influencing factors on the formation of the competitiveness of poultry farming in the regions were investigated; the general characteristics of Private JSC "MHP" are given; the organization of corporate social responsibility as the main component of the competitiveness of Private JSC "MHP" is considered; the economic and financial indicators of the activity of Private JSC "MHP" were analyzed; the main directions of increasing the competitiveness of the enterprise are substantiated; increased the competitiveness of Private JSC "MHP" through marketing activities based on the brand approach; the effectiveness of the proposed measures to increase the competitiveness of Private JSC "MHP" was evaluated.

Research methods: general scientific methods (analysis, comparison, systematization, classification); theoretical generalization, economic and statistical analysis; graphical method.

The results of the master's qualification work are recommended for enterprises operating in the poultry industry.

Scope: formation of directions for ensuring the competitiveness of the enterprise.

The economic efficiency: the implemented measures require costs of UAH 1,813,753 thousand, while the projected increase in revenue from implementation is expected in all directions by 14% in the total amount of UAH 6,541,746 thousand. In all areas, it is expected to receive an effect in the amount of UAH 4,727,993 thousand, and the total amount of efficiency is UAH 3.61. / UAH..

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Теоретичні основи побудови системи управління конкурентоспроможністю підприємства та її забезпечення	7
1.1 Сучасний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства	7
1.2 Засади формування механізму управління конкурентоспроможністю харчового підприємства	12
1.3 Формування конкурентних переваг шляхом інноваційного управління підприємством	20
2 Аналіз діяльності ПрАТ «МХП» в конкурентних умовах функціонування	30
2.1 Фактори впливу на формування конкурентоспроможності птахівництва у регіонах	29
2.2 Загальна характеристика ПрАТ «МХП»	32
2.3 Організація корпоративної соціальної відповідальності як основної складової конкурентоспроможності ПрАТ «МХП»	45
2.4 Аналіз економічних та фінансових показників діяльності ПрАТ «МХП»	49
3 Формування напрямів забезпечення конкурентоспроможності ПрАТ «МХП»	63
3.1 Основні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства	63
3.2 Підвищення конкурентоспроможності ПрАТ «МХП» шляхом маркетингових заходів на основі бренд-підходу	70
3.3 Оцінка ефективності запропонованих заходів щодо підвищення конкурентоспроможності ПрАТ «МХП»	79
Висновки	85
Перелік джерел посилання	91

ВСТУП

Актуальність теми кваліфікаційної роботи ступеня магістр полягає у тому, що в умовах трансформаційної економіки України відбуваються глибокі зміни в політичній, економічній, соціальній сферах, які безпосередньо впливають на процес діяльності підприємств. Останні діють у конкурентному середовищі, розширюючи свій асортимент продукції, робіт, послуг, впроваджуючи новий тип економічної поведінки, тим самим підвищуючи свою конкурентоспроможність. Вона виступає важливою дефініцією, яка визначає можливість і ефективність адаптації підприємств до умов конкурентного середовища.

В сучасних умовах концепція управління конкурентоспроможністю знаходиться на етапі становлення та передбачає серйозну перебудову всіх форм і методів традиційного менеджменту, підпорядкування їх ідей найбільш повній реалізації основних конкурентних переваг підприємства. Тому питання управління конкурентоспроможністю підприємств набуває на сучасному етапі першочергового значення. Особливої уваги ця проблема набуває в умовах підвищення конкуренції на зовнішніх і внутрішніх ринках, де підприємства-виробники продукції постійно проводять моніторинг зміни попиту, вартості сировини, а питання рентабельності прямо залежить від ступеня використання новітніх підходів у сфері стратегічного менеджменту та стратегічного маркетингу.

Проблема підвищення конкурентоспроможності визнається однією з важливіших в теорії і практиці економічної науки. Важливого значення вона набуває для українських промислових підприємств, функціонуючих в умовах транзитивної економіки, конкурентні позиції яких на сучасних світових ринках залишаються недостатньо високими. Вирішення задачі підвищення конкурентоспроможності ускладнюється наслідками фінансово-економічної кризи, високим рівнем зношування виробничих фондів, низьким рівнем якості управління та іншими причинами.

Особливої гостроти проблема підвищення конкурентоспроможності набуває для харчових підприємств. Через обмежений доступ до зовнішніх ринків, сучасні вимоги до якості продукції харчової промисловості, низьку активність та ефективність інноваційної діяльності, недосконалість бізнес-процесів та неякісний менеджмент, відсутність державної підтримки, харчовим підприємствам необхідна ефективно функціонуюча система управління конкурентоспроможністю, яка б відповідала сучасним умовам відкритої економіки.

У сучасних умовах господарювання особливого значення для підприємств набуває пошук нових шляхів отримання конкурентних переваг, у тому числі на основі детального аналізу сучасних течій і концепцій формування стратегій інноваційного розвитку підприємства, дослідження та опису процесів впровадження інновацій і методів їх генерування всередині підприємств. Досвід розвинених країн свідчить, що конкуренція виступає важливим чинником стимулювання господарської діяльності підприємства на ринку, яке проявляється в таких його основних конкурентних перевагах, як: розширення асортименту та підвищення якості продукції, зниження витрат, вихід на нові ринки та галузі, застосування нової техніки та технології, стабілізація фінансово-економічного розвитку, що забезпечує успішне функціонування підприємства в умовах конкуренції.

Мета кваліфікаційної роботи – є теоретичні, методичні та практичні підходи до управління конкурентоспроможністю підприємства. Для досягнення цієї мети в роботі вирішувалися наступні **завдання**:

- розглянути сучасний підхід до управління конкурентоспроможністю
- оцінити засади формування механізму управління конкурентоспроможністю харчового підприємства;
- розглянути особливості формування конкурентних переваг шляхом інноваційного управління підприємством;
- дослідити фактори впливу на формування конкурентоспроможності птахівництва у регіонах;
- навести загальну характеристику ПрАТ «МХП»;

- розглянути організацію корпоративної соціальної відповідальності як основної складової конкурентоспроможності ПрАТ «МХП»;
- проаналізувати економічні та фінансові показники діяльності ПрАТ «МХП»;
- обґрунтувати основні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства;
- підвищити конкурентоспроможність ПрАТ «МХП» шляхом маркетингових заходів на основі бренд-підходу;
- оцінити ефективність запропонованих заходів щодо підвищення конкурентоспроможності ПрАТ «МХП».

Об'єкт розроблення – процес управління конкурентоспроможністю підприємства.

Предмет розроблення – теоретичні, методологічні та організаційно-економічні підходи до управління конкурентоспроможністю ПрАТ «МХП».

При написанні роботи були використані такі загальнонаукові методи (аналізу, порівняння, систематизації, класифікації); теоретичного узагальнення, економіко-статистичного аналізу; графічний метод.

Практична значущість одержаних результатів полягає у впровадженні заходів щодо підвищення конкурентоспроможності із загальною сумою витрат 1813753 тис. грн., при цьому прогнозоване збільшення виручки від реалізації очікується за усіма напрямками на 14% в загальному розмірі 6541746 тис. грн. За всіма напрямками очікується отримання ефекту в сумі 4727993 тис. грн., а загальний розмір ефективності – 3,61 грн. / грн., що є достатньо значимим для підприємства птахівництва